

Αρχική σελίδα>Οικογενειακά και κληρονομικά θέματα>Νόμιμη μετακίνηση/εγκατάσταση στο εξωτερικό με παιδιά Νόμιμη μετακίνηση/εγκατάσταση στο εξωτερικό με παιδιά

Γερμανία

1 Κάτω υπό ποιες περιπτώσεις μπορεί ο ένας γονέας να μετακινήσει νομίμως το παιδί σε άλλο κράτος χωρίς την έγκριση του άλλου γονέα;

Το ζήτημα του τόπου μόνιμης κατοικίας του τέκνου διέπεται από τις νομικές διατάξεις σχετικά με το δικαίωμα καθορισμού του τόπου διαμονής του τέκνου και, ως εκ τούτου, αποτελεί μέρος της πραγματικής επιμέλειας του τέκνου (άρθρο 1631 παράγραφος 1 του γερμανικού Αστικού Κώδικα (Bürgerliches Gesetzbuch — BGB). Το ζήτημα αυτό, όπως και η ευθύνη για τη διαχείριση της περιουσίας του τέκνου, εμπίπτει στο πλαίσιο της γονικής μέριμνας, δυνάμει του άρθρου 1626, παράγραφος 1 του Αστικού Κώδικα.

Η μόνιμη κατοικία αποτελεί ζήτημα μείζονος σημασίας —σε αντιδιαστολή, παραδείγματος χάριν, με τη σύντομη παραμονή για διακοπές σε γειτονική ευρωπαϊκή χώρα— υπό την έννοια του άρθρου 1687 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο του BGB, για την οποία απαιτείται κοινή συμφωνία και των δύο γονέων, εφόσον ασκούν από κοινού τη γονική μέριμνα. Επομένως, ο γονέας πρέπει να ζητά τη συναίνεση του έτερου γονέα προκειμένου να μετακομίσει στο εξωτερικό με το τέκνο, εκτός εάν έχει την αποκλειστική γονική μέριμνα ή τουλάχιστον το αποκλειστικό δικαίωμα καθορισμού του τόπου διαμονής του τέκνου.

2 Κάτω από ποιες προϋποθέσεις είναι απαραίτητη η συναίνεση του άλλου γονέα για τη μετακίνηση του παιδιού σε άλλο κράτος;

Η συναίνεση του έτερου γονέα για τη μετακίνηση του τέκνου στην αλλοδαπή απαιτείται σε περίπτωση που οι γονείς ασκούν από κοινού τη γονική μέριμνα (ή το δικαίωμα καθορισμού του τόπου διαμονής του τέκνου) (πρβλ. επίσης απάντηση στο ερώτημα 1).

3 Σε περίπτωση που ο άλλος γονέας δεν συναινεί στη μετακίνηση του παιδιού σε άλλο κράτος, παρόλο που είναι απαραίτητο, πώς μπορεί το παιδί να μετακινηθεί νομίμως σε άλλο κράτος;

Η μετακίνηση του τέκνου για μόνιμη διαμονή στην αλλοδαπή είναι νόμιμη αφενός εάν ο γονέας που επιθυμεί να μετακομίσει με το τέκνο έχει την αποκλειστική γονική μέριμνα ή τουλάχιστον το αποκλειστικό δικαίωμα καθορισμού του τόπου διαμονής του τέκνου.

Σε αντίθετη περίπτωση, εάν οι γονείς διαφωνούν για το εν λόγω ζήτημα, το δικαστήριο οικογενειακών διαφορών μπορεί, κατόπιν αιτήματος ενός εκ των γονέων, να χορηγήσει σε έναν εκ των γονέων το δικαίωμα να αποφασίσει επί της μετακίνησης, σύμφωνα με το άρθρο 1628 του BGB. Η απόφαση του δικαστηρίου πρέπει να αποβλέπει στο βέλτιστο συμφέρον του τέκνου, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες περιστάσεις και τις πρακτικές λεπτομέρειες σε κάθε περίπτωση, καθώς και τα έννομα συμφέροντα των εμπλεκόμενων μερών (άρθρο 1697a του BGB).

Επιπλέον, κάθε γονέας που δεν συγκατοικεί με τον άλλον γονέα μπορεί να υποβάλει αίτηση ενώπιον του δικαστηρίου οικογενειακών υποθέσεων, κατά το άρθρο 1671 παράγραφος 1 του BGB, για να του ανατεθεί αποκλειστικά η πλήρης γονική μέριμνα ή τμήμα της γονικής μέριμνας, όπως για παράδειγμα το δικαίωμα καθορισμού του τόπου διαμονής του τέκνου. Το δικαστήριο κρίνει δεκτή την αίτηση εάν συμφωνεί ο άλλος γονέας (εκτός εάν το τουλάχιστον 14 ετών τέκνο αντιλέξει) ή εάν η (μερική) άρση της κοινής γονικής μέριμνας και η (μερική) μεταβίβαση του δικαιώματος γονικής μέριμνας στον αιτούντα γονέα πιθανολογείται ότι εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του τέκνου. Εάν το δικαστήριο κάνει δεκτή την αίτηση, ο γονέας μπορεί να αποφασίσει ελεύθερα για τον τόπο διαμονής του τέκνου.

4 Ισχύουν οι ίδιοι κανόνες για την προσωρινή μετακίνηση (π.χ. διακοπές, υγειονομική περίθαλψη) και τη μόνιμη μετακίνηση; Κατά περίπτωση, σας παρακαλούμε να υποβάλετε τα σχετικά έντυπα συναίνεσης.

Ο γονέας που ασκεί την αποκλειστική γονική μέριμνα δικαιούται να μεταβαίνει με το τέκνο στην αλλοδαπή ακόμη και για σύντομα χρονικά διαστήματα όποτε επιθυμεί. Αντιθέτως, οι γονείς που ασκούν από κοινού τη γονική μέριμνα πρέπει καταρχήν να αποφασίζουν από κοινού όσον αφορά τυχόν τέτοιες μετακινήσεις (άρθρο 1627 του BGB). Όταν οι γονείς που ασκούν από κοινού τη γονική μέριμνα κατοικούν χωριστά, πρέπει να αποφασίζουν από κοινού, εάν το σχεδιαζόμενο ταξίδι δεν αποτελεί καθημερινό ζήτημα αλλά ζήτημα μείζονος σημασίας (άρθρο 1687 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο του BGB). Ο γονέας με τον οποίο διαμένει συνήθως το τέκνο δικαιούται να λαμβάνει μόνος του αποφάσεις σχετικά με τα καθημερινά ζητήματα (άρθρο 1687 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του BGB). Σύμφωνα με το άρθρο 1687 παράγραφος 1 εδάφιο 4 του BGB, ο έτερος γονέας μπορεί να αποφασίζει μόνος του μόνο για ζητήματα πραγματικής επιμέλειας. Η νομοθεσία δεν διευκρινίζει εν προκειμένω ποια είναι τα ζητήματα μείζονος σημασίας και ποια είναι τα καθημερινά ζητήματα ή τα ζητήματα πραγματικής επιμέλειας. Ο προσδιορισμός τους εξαρτάται από τις συγκεκριμένες περιστάσεις της εκάστοτε υπόθεσης. Καταρχήν, τόσο ο γονέας με τον οποίο διαμένει συνήθως το τέκνο όσο και ο γονέας που ασκεί το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας μπορούν να αποφασίσουν μόνοι τους σχετικά με το ζήτημα των σύντομων ταξιδιών στο εξωτερικό, εκτός εάν πρόκειται για ταξίδια σε απομακρυσμένες περιοχές ή σε περιοχές με πολιτικές αναταραχές. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, ο γονέας που ασκεί το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας πρέπει να ενημερώνει εκ των προτέρων τον γονέα που ασκεί κατά κύριο λόγο την επιμέλεια για τον προορισμό του ταξιδιού. Ο γονέας που ασκεί κατά κύριο λόγο την επιμέλεια μπορεί να αποφασίζει μόνος σχετικά με τη συνήθη ιατρική αγωγή. Ωστόσο, εάν το τέκνο χρειάζεται να μεταφερθεί σε άλλη χώρα για να υποβληθεί σε ιατρική αγωγή, δεν θα πρόκειται κατά κανόνα πλέον για συνήθη αγωγή.

Ο γονέας που δεν ασκεί τη γονική μέριμνα δεν έχει ούτε το δικαίωμα καθορισμού του τόπου διαμονής του τέκνου. Κατά τη διάρκεια της άσκησης του δικαιώματος προσωπικής επικοινωνίας έχει, δυνάμει του άρθρου 1687a του BGB, τις ίδιες εξουσίες με τον γονέα που συνασκεί τη γονική μέριμνα χωρίς το τέκνο να διαμένει συνήθως μαζί του (άρθρο 1687 παράγραφος 1 εδάφιο 4).

Τελευταία επικαιροποίηση: 02/11/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.